

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.7.2012
COM(2012) 363 final

2012/0193 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om bekämpning genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägerier som riktar sig mot
unionens ekonomiska intressen**

{SWD(2012) 195 final}
{SWD(2012) 196 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

1.1 Allmän bakgrund

Bedrägeri och annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen är ett allvarligt problem som är till skada för unionens budget och därmed för skattebetalarna. Syftet med unionens budget, att förbättra levnadsförhållandena och skapa tillväxt och sysselsättning, äventyras om pengar missbrukas. Detta gäller i synnerhet i tider av finanspolitisk konsolidering och finanspolitiskt ansvar samt strukture reformer för tillväxt. Enligt kommissionens rapport från 2010 om skydd av unionens ekonomiska intressen¹ berör misstänkta bedrägerier cirka 600 miljoner euro årligen på inkomst- och utgiftssidan trots den rättsliga ram som finns. Det faktiska beloppet kan antas vara ännu större eftersom samtliga fall inte upptäcks och rapporteras.

Unionen måste tillvarata skattebetalarnas pengar så effektivt som möjligt genom att utnyttja alla möjligheter som fördraget om Europeiska unionen erbjuder. Den skada som åsamkats EU:s budget kräver åtgärder för att säkerställa ett likvärdigt och effektivt skydd av unionens ekonomiska intressen, inbegripet straffrättslig lagstiftning i den mån det visar sig nödvändigt. Trots att EU på detta område har utarbetat ett regelverk som omfattar bedrägeri, korruption och penningtvätt² har medlemsstaterna infört olika regler och därmed ofta olika skyddsnivåer i sina nationella rättssystem. Denna situation visar att det inte finns något likvärdigt skydd av unionens ekonomiska intressen och att åtgärderna mot bedrägeri inte har uppnått den avskräckande effekt som krävs.

T.ex. när det gäller bedrägerier har medlemsstaterna tagit med definitioner av detta brott i många olika former av lagstiftning, alltifrån allmän strafflagstiftning, som kan inbegripa specifika eller allmänna brott, till straffrättslig skattelagstiftning³. En liknande avvikelse kan noteras när det gäller de påföljdsnivåer som är tillämpliga på dessa former av brottslighet i de olika medlemsstaterna.⁴

MS	Påföljder
AT	Fängelse i högst 6 månader (146 § StGB), 3 år (147.1 och 147.2 § StGB), 10 år (147.3, 148 §§ StGB); fängelse i högst 3 respektive 5 år och böter som kan vara högst dubbelt större än det belopp som omfattas av bedrägeriet (7 § AEG).
BE	Fängelse från 1 månad till fem år (450 § i lagen om inkomstskatt), fängelse från 2 månader till tre år (451 § i lagen om inkomstskatt) och böter (259, 260 och 261 §§ i den allmänna lagen om tullar och punktskatter).
BG	Fängelse i 1–8 år (209 och 210 § i strafflagen), fängelse i 3–10 år (211 § i strafflagen), fängelse i 2–8 år (212 § i

¹ KOM (2011) 595 slutlig och åtföljande arbetsdokument SEK (2011) 1107, 1108 och 1109 slutlig.

² Konvention av den 26 juli 1995 (EGT C 316, 27.11.1995, s. 49) (bedrägeri); första protokollet av den 27 september 1996 (EGT C 313, 23.10.1996, s. 2) och konventionen av den 26 maj 1997 (EGT C 195, 25.6.1997) (korruption), protokoll av den 29 november 1996 (EGT C 151, 20.5.1997, s. 2) (domstolens tolkning), andra protokollet av den 19 juni 1997 (EGT C 221, 19.7.1997, s. 12) (penningtvätt).

³ Se kommissionens rapporter om genomförandet av konventionen i KOM (2004) 709 slutlig, 25.10.2004 och KOM (2008) 77 slutlig, 14.2.2008.

⁴ Denna tabell är en sammanfattning av en mer omfattande översikt, som även omfattar andra brott, som ingår i den konsekvensbedömning som åtföljer detta förslag till direktiv. Tabellen bör ge en ungefärlig bild av situationen i medlemsstaterna i december 2011.

MS	Påföljder
	strafflagen), fängelse i 3–10 år (artikel 212.3 i strafflagen)
CY	Fängelse i 5 år (300 § i strafflagen), fängelse i högst tre år eller böter på högst 5 125,80 euro , eller båda
CZ	Fängelse i högst 2 år (209–212 §§ i strafflagen)
DK	Fängelse i högst 1 år och 6 månader (279 § i strafflagen) (289 A § i strafflagen), 8 år vid grovt bedrägeri
EE	Böter eller fängelse i högst 3 år (209 § i strafflagen), 5 år (210 § i strafflagen)
FI	Böter eller fängelsestraff från 14 dagar till 2 år (36 kap. 1 § i strafflagen), (29 kap. 1 § i strafflagen) (29 kap. 5 § i strafflagen), från 4 månader till 4 år vid grovt bedrägeri
FR	Fängelsestraff på högst 5 år och böter på 375 000 euro (artikel 313-1 till 313-3 CC), högst 7 år och böter på 750 000 euro vid grovt bedrägeri
DE	Fängelsestraff på högst 5 år eller böter (263 § i strafflagen)
EL	Mellan 10 dagar och 5 år eller mellan 3 månader och 5 år (386(1) i strafflagen), 2–5 år vid grovt bedrägeri
HU	Fängelse i högst 2 år (318 § i strafflagen), 5 år (314 § i strafflagen).
IR	Fängelse i högst 5 år (42 § i 2001 års lag)
IT	Fängelse från 6 månader till 3 år och böter på 51–1 032,00 euro (640.1 § i strafflagen), fängelse i 1–6 år (640 a § i strafflagen)
LV	Fängelse i högst 3 år , gripande eller frihetsberövande eller samhällstjänst eller böter på högst 60 gånger minimimånadslönen (17 074,20 euro) (177 § i strafflagen)
LT	Samhällstjänst eller böter, eller frihetsberövande, eller fängelse i högst 3 år (182 § i strafflagen) eller högst 8 år (grovt brott)
LU	Fängelse från 1 månad till 1 år eller böter från 500 euro till 30 000 euro (490 § i strafflagen), fängelse från 1 månad till 1 år eller böter på 500 euro – 10 000 euro (498 § i strafflagen)
MT	Fängelse från 4 månader till 1 år (298.1 § i strafflagen), fängelse i högst 18 månader och böter på 2 329,37–34 940,60 euro (298C § i strafflagen), fängelse från 7 månader till 2 år (308 § i strafflagen), fängelse i 1–6 månader eller böter (309 § i strafflagen)
NL	Fängelse i högst 1 år (328 § i strafflagen), 2 år (334 § i strafflagen), 3 år (360 § i strafflagen), 4 år (227 och 326 §§ i strafflagen) eller 6 år (225, 336 och 359 i strafflagen) eller böter på högst 76 000 euro
PL	Fängelse från 3 månader till 5 år (297 § i strafflagen)
PT	Fängelse i högst 3 år eller böter (217 § i strafflagen)
RO	Fängelse från 6 månader till 12 år (215 § i strafflagen) (normalfallet)
SI	Fängelse i minst 3 månader och högst 3 år (229 § KZ-1), fängelse i högst 3 år (211 § KZ-1), fängelse i högst 5 år (228 § KZ-1), böter eller fängelse i högst 3 år (231 § KZ-1)
SK	Fängelse i högst 2 år (221 § i strafflagen), fängelse i 1–5 år (222–225 §§)
ES	Fängelse från 6 månader till 3 år (252 § i strafflagen)
SE	Fängelse i högst 2 år (9 kap. 1 i strafflagen)
UK	Förenklat rättegångsförfarande: fängelse i högst 12 månader , böter eller båda (1 § i Fraud Act 2006). Fällande dom vid åtal: fängelse i högst 10 år , böter eller båda

Sådana avvikelser har en negativ inverkan på effektiviteten i unionens politik att skydda sina ekonomiska intressen, vilket framgår av den konsekvensbedömning som medföljer detta förslag. Om alla medlemsstater tillämpade samma brottsdefinitioner skulle det minska de risker som olika praxis medför, eftersom det skulle garantera en enhetlig tolkning och ett homogent sätt att uppfylla alla nödvändiga krav som gäller lagföring. De skulle också öka de relevanta bestämmelsernas avskräckande effekt och potentialen att tillämpa dem och minska lockelsen för potentiella förövare att flytta till mindre stränga jurisdiktioner inom unionen och börja utöva sin avsiktligt olagliga verksamhet där i stället.

Likvärdigt skydd av unionens ekonomiska intressena är viktigt också med tanke på trovärdigheten för unionens institutioner, organ och byråer och för att säkerställa ett legitimt genomförande av budgeten. Därför bör inte endast bedrägeri i strikt bemärkelse omfattas av detta förslag, utan även andra bedrägerirelaterade former av olagligt beteende till skada för EU:s budget, såsom korruption, penningtvätt och hindrande av offentliga upphandlingsförfaranden. En avgörande faktor är att man genom dessa beteenden gör en vinst på EU-budgetens och därmed skattebetalarnas bekostnad.

Ytterligare ett skäl till att föreslå ett nytt rättsinstrument är behovet av att vidta konkreta åtgärder för att genomföra kommissionens övergripande strategi för att bekämpa bedrägerier. Kommissionen föreslår därför detta direktiv.

1.2 Rättslig bakgrund

De första komponenterna i skyddet av unionens ekonomiska intressen genom straffrättsliga bestämmelser infördes 1995 med konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen jämte protokoll (nedan gemensamt kallade *1995 års konvention*)⁵. Konventionen ratificerades senare av, och trädde i kraft med avseende på, nästan alla medlemsstater⁶. Relevanta allmänna straffrättsliga unionsåtgärder omfattar rådets rambeslut 2005/212/RIF av den 24 februari 2005 om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom⁷ som härrör från brott, som kommissionen föreslagit ska ersättas av ett direktiv om frysning och förverkande av vinning av brott i Europeiska unionen⁸ för deltagande medlemsstater.

Denna ram kompletteras av allmänna straffrättsliga åtgärder som unionen vidtar för att bekämpa viss olaglig verksamhet som är särskilt skadlig för den lagliga ekonomin, t.ex. penningtvätt⁹ och korruption¹⁰, som – även om de inte är specifika för skyddet av unionens ekonomiska intressen – också bidrar till att skydda dem.

I maj 2011 utfärdade kommissionen ett meddelande om skydd av unionens ekonomiska intressen genom straffrättsliga och administrativa utredningar¹¹, åtföljt av ett arbetsdokument¹². I dessa dokument påpekas vilket lapptäcke av bestämmelser om brottsdefinitioner och straffrättsliga påföljder som har utvecklats i EU under den nuvarande rättsliga ramen. I dokumenten anges också att kommissionen ser straffrätten som ett sätt att förbättra denna situation.

⁵ Se fotnot 2 ovan.

⁶ Kommissionens andra rapport om genomförandet av konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen och dess protokoll, 14.2.2008, KOM(2008) 77 slutlig, avsnitt 4.1. Ytterligare medlemsstater har sedan dess ratificerat konventionen och dess protokoll. Endast Tjeckien har ännu inte ratificerat den, men landet har inlett det interna konstitutionella förfarandet för ändamålet.

⁷ EUT L 68, 15.3.2005, s. 49.

⁸ COM(2012) 85 final, 12.3.2012.

⁹ Direktiv 91/308/EEG, senare upphävt och ersatt med direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism, EUT L 309, 25.11.2005, s. 15.

¹⁰ Kommissionens beslut av den 6 juni 2011 om inrättande av ett rapporteringssystem för EU-insatser mot korruption, K (2011) 3673 slutlig.

¹¹ KOM(2011) 293 slutlig, 26.5.2011.

¹² SEK(2011) 621 slutlig, 26.5.2011.

I meddelandet *Straffrätt i EU* från september 2011¹³ anges en allmän ram för innehållet och strukturen i EU:s straffrättsliga bestämmelser, liksom allmänna principer för EU:s straffrättsliga lagstiftning, nämligen behovet av att EU:s straffrättsliga bestämmelser inte går längre än vad som är nödvändigt och proportionerligt i förhållande till målen för dem.

Så småningom har det utvecklats ett administrativt regelverk för kampen mot olaglig verksamhet som bedrivs på bekostnad av unionens ekonomiska intressen. Förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 innehåller administrativa regler för hantering av olaglig verksamhet som bedrivs på bekostnad av unionens ekonomiska intressen¹⁴, förstärkta med sektorspecifika administrativa regler¹⁵. Utöver de ovannämnda horisontella instrument som specifikt handlar om skyddet av unionens ekonomiska intressen omfattar unionslagstiftningen ett antal administrativa rättsinstrument med relevanta bestämmelser rörande olaglig verksamhet som påverkar unionens offentliga medel¹⁶.

2. RESULTAT AV SAMRÅDEN MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGEN

2.1 Samråd med berörda parter

Kommissionen har samrått med berörda aktörer vid ett flertal tillfällen. Kommissionen samrådde särskilt med akademiker på det straffrättsliga området den 25 oktober 2011 samt med statstjänstemän från medlemsstaterna under ett särskilt sammankallat möte den 6 december 2011. Företrädare för Europaparlamentets utskott för medborgarliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor deltog också. Synpunkter från medlemsstaternas åklagarmyndigheter samlades in genom frågeformulär och diskussioner vid det forum för allmänna åklagare som sammankallades av Eurojust i Haag den 23 juni 2011 och återigen den 16 december 2011. Kommissionen träffade också företrädare för den europeiska skattebetalarföreningen vid ett expertmöte den 25 januari 2012.

Experter har framhållit att den befintliga rättsliga ramen för skydd av unionens ekonomiska intressen har betydande svagheter. Detta gällde särskilt preskriptionstiderna för lagföring. Akademiska experter framhöll vikten av principen att straffrättsliga bestämmelser endast bör tillgripas som sista utväg, med vederbörlig hänsyn till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Eftersom straffrättsliga bestämmelser är en mycket sträng mekanism för social kontroll som djupt påverkar grundläggande friheter måste de användas som en sista utväg och genomföras på ett sätt som skyddar grundläggande intressen samtidigt som de respekterar medborgarliga friheter och gagnar medborgarna. Experter från medlemsstaterna var i allmänhet positivt inställda till kommissionens mål, dvs. att skydda skattebetalarnas pengar och grundläggande intressen som förtjänar ett likvärdigt skydd i hela EU. Bland rättstillämpare rådde allmänt uppfattningen att tydliga straffrättsliga bestämmelser som skapar lika villkor var en relevant faktor och att de bör kompletteras med åtgärder som avser själva förfarandena som åtgärd mot de brister som konstaterats i detta sammanhang.

¹³ KOM(2011) 573 slutlig, 20.9.2011.

¹⁴ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.

¹⁵ På jordbruksområdet t.ex. förordning (EG) nr 73/2009 om system för direktstöd för jordbrukare, EUT L 30, 31.1.2009, s. 16.

¹⁶ För en översikt över dessa instrument, se undersökningen av den rättsliga ramen för skyddet av EU:s ekonomiska intressen genom straffrättsliga bestämmelser, RS 2011/07, 4.4.2012, s. 22.

Den senare punkten återspeglas i kommissionens arbetsprogram, där ett separat initiativ planeras om förfaranderelaterade åtgärder för att skydda unionens ekonomiska intressen under 2013. Den europeiska skattebetalarföreningen uttryckte sitt starka stöd för kommissionens avsikt att bättre skydda unionens ekonomiska intressen mot olagligt missbruk samt för dess strategi att utarbeta en övergripande straffrättslig ram med avskräckande effekt till skydd för unionens ekonomiska intressen.

2.2 Konsekvensbedömning

Kommissionen har gjort en konsekvensbedömning av handlingsalternativen, med beaktande av resultatet av en extern undersökning som slutfördes i februari 2012¹⁷. Med beaktande av de möjliga alternativen konstateras det i konsekvensbedömningen att en lösning som i synnerhet skulle utvidga vissa brottstyper som rör bedrägerier, införa minimipåföljder och harmonisera lagstadgade preskriptionstider är att föredra.

3. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

3.1 Rättslig grund

Förslaget grundar sig på artikel 325.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

I artikel 325 fastställs EU:s behörighet att vidta nödvändiga åtgärder "som ska ha avskräckande effekt" för att förebygga och bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen. Artikel 325.4 föreskriver om lagstiftningsförfarandet för att besluta om nödvändiga åtgärder för att ge effektivt och likvärdigt skydd. Den utgör också den rättsliga grunden för lagstiftning om bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen på områdena förebyggande och bekämpning av bedrägerier. Begreppet "bedrägeri" ska tolkas brett i det här sammanhanget och också anses omfatta vissa bedrägerirelaterade brott.

Kampen mot olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen är ett mycket specifikt politikområde, vilket framgår av bestämmelsens placering i ett särskilt kapitel i fördraget under rubriken "Finansiella bestämmelser" tillägnat "bekämpning av bedrägeri". Dessutom förekommer begreppet "avskräckande" ingen annanstans i fördraget. Detta visar att unionen har ett stort urval verktyg till sitt förfogande på just det här området. Detta särdrag förstärks ytterligare av artikel 310.6 i EUF-fördraget, som redan i den allra första artikeln i avdelningen om finansiella bestämmelser understryker *behovet* av att angripa olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen ("ska bekämpa").

Syftet med artikel 325 är att skydda det enda intresse som detta prioriterade politikområde handlar om, dvs. unionens offentliga medel, oavsett var de råkar samlas in eller användas.

- Skyddet av unionens offentliga medel är ett solidaritetsintresse på unionsnivå som skiljer sig från summan av medlemsstaternas nationella ekonomiska intressen. Av dessa skäl ger fördraget unionen stora befogenheter att vidta "åtgärder" som "ska ha avskräckande effekt" och "ge ett effektivt" (artikel 325.1) och "likvärdigt skydd"

¹⁷ Särskilt kontrakt nr. JUST/2011/EVAL/FW/1023/A4 - Undersökning om den rättsliga ramen för skyddet av EU:s ekonomiska intressen genom straffrättslig lagstiftning.

(artikel 325.4)¹⁸. Ett avskräckande, effektivt och likvärdigt skydd omfattar till sin natur och historiskt sett (se 1995 års konvention) även en straffrättslig dimension. Straffrättsliga bestämmelser behövs för den avskräckande effektens skull på det här området, där hotet om straffrättsliga påföljder och deras effekt på potentiella gärningsmäns anseende kan antas avskräcka dessa från att begå den olagliga handlingen överhuvudtaget. Därför omfattar artikel 325 befogenheten att anta straffrättsliga bestämmelser för att skydda unionens ekonomiska intressen mot alla tänkbara olagliga angrepp, vilket inte var fallet i motsvarande artikel 280.4 i EG-fördraget.

- Unionens ekonomiska intressen definieras inte i själva fördraget, men det framgår klart av den mer allmänna formuleringen än ”budget”, som används på andra ställen i fördraget (t.ex. i artikel 310.1, andra stycket) att alla medel som förvaltas av eller på uppdrag av unionen omfattas¹⁹.

Detta förslag ersätter förslaget till direktiv om straffrättsligt skydd av gemenskapens ekonomiska intressen²⁰.

3.2 Subsidiaritet, proportionalitet och respekt för de grundläggande rättigheterna

Det anses finnas ett behov av unionsåtgärder på grundval av följande faktorer:

Unionens ekonomiska intressen avser tillgångar och skulder som förvaltas av unionen eller på unionens vägnar. Unionens ekonomiska intressen är därmed till sin natur, och från första början, placerade på unionsnivå. I det avseendet är de mer ”unionscentrerade” än ett område som är föremål för regelharmonisering i medlemsstaterna. De är mer jämförbara till form och innehåll med regler om egenskydd för unionens institutioner, organ och byråer, t.ex. vad gäller fysisk säkerhet eller it-säkerhet. Följden är att de inte rimligen kan hanteras av medlemsstaterna själva. Det ligger i linje med denna bedömning att man i själva EUF-fördraget, i artikel 310.6 och artikel 325.1 och 325.4, antar att unionen måste vidta lagstiftningsåtgärder för att fastställa likvärdiga och avskräckande åtgärder för att skydda unionens ekonomiska intressen mot olaglig verksamhet. Enligt artikel 48 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 har Europeiska kommissionen dessutom det fulla ansvaret för genomförandet av unionens budget med avseende på samtliga inkomster och utgifter.

Unionen är bäst skickad att skydda sina ekonomiska intressen, med hänsyn till de specifika EU-regler som gäller på detta område. Dessa omfattar budgetbestämmelserna i budgetförordningen, de allmänna reglerna om skydd av ekonomiska intressen genom administrativ lagstiftning och sektorspecifika bestämmelser om skydd av de ekonomiska intressena inom de olika politikområden som kan påverkas. Detta gäller också i den utsträckning *straffrättsliga* bestämmelser till skydd för unionens ekonomiska intressen kan göras mer likartade. Det allmänna subsidiaritetskravet för EU-lagstiftningen måste ägnas särskild uppmärksamhet när det gäller straffrättsliga bestämmelser. Detta innebär att EU kan lagstifta endast om målet inte kan uppnås på ett effektivare sätt genom åtgärder på nationell, regional och lokal nivå, utan kan uppnås bättre på unionsnivå på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller effekt. Endast unionen har möjlighet att utveckla bindande

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Se även definitionen i artikel 1.2 i förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 som referens.

²⁰ KOM (2001) 272 slutlig, 23.5.2001, ändrad genom KOM (2002) 577 slutlig, 16.10.2002.

tillnärmningslagstiftning med verkan i alla medlemsstater och därmed att skapa en rättslig ram som skulle bidra till att övervinna svagheterna i den nuvarande situationen, framför allt den avsaknad av likvärdighet som är oförenlig med de mål som anges i artikel 325.4 i EUF-fördraget.

Förslaget är relevant för följande rättigheter och principer i unionens stadga om de grundläggande rättigheterna: rätten till frihet och familjeliv (med eventuellt fängelsestraff för dömda gärningsmän), frihet att välja yrke och näringsfrihet (med eventuell förlust av rättigheter för dömda gärningsmän), rätten till egendom (med eventuell stängning av företag som har begått överträdelser), straffrättsliga böter efter fällande dom samt förverkande, laglighetsprincipen och straff som står i proportion till de brott som begåtts (på grund av nya brottsdefinitioner), rätten att inte dömas två gånger (som en följd av samspelet med ordningar för administrativa påföljder). Dessa interferenser är berättigade eftersom de tjänar till att uppfylla mål av allmänt intresse som erkänns av unionen (se artikel 52.1 i stadgan), särskilt för att tillhandahålla verkningfulla och avskräckande åtgärder till skydd för unionens ekonomiska intressen. Med tanke på att inga förbättringar åstadkommits när det gäller att minska antalet oegentligheter och bedrägerier och eftersom de nuvarande åtgärderna enligt konventionen visat sig ineffektiva måste straffrättsliga åtgärder vidtas för att bekämpa och förebygga bedrägerier och därmed sammanhängande olaglig verksamhet. Det har omsorgsfullt säkerställts att dessa åtgärder inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål, och de är således proportionella.

3.3 Val av regleringsform

Ett direktiv är det lämpliga instrumentet för att införa harmoniserade straffrättsliga bestämmelser på området skydd av unionens ekonomiska intressen samtidigt som medlemsstaterna ges viss flexibilitet att välja hur de inför strängare bestämmelser.

3.4 Särskilda bestämmelser

Artikel 1: Syfte och tillämpningsområde – i denna bestämmelse anges syftet med och räckvidden för detta förslag, och i synnerhet att det endast avser skyddet av unionens ekonomiska intressen.

Artikel 2: Definition av unionens ekonomiska intressen – i denna bestämmelse fastställs en definition av unionens ekonomiska intressen som gäller i hela instrumentet. Europeiska unionens domstol har bekräftat²¹ att det finns en direkt koppling mellan uppbörden av mervärdesskatt i enlighet med tillämplig unionslagstiftning å ena sidan och EU-budgetens tillgång till motsvarande mervärdesskattemedel å andra sidan, eftersom varje lucka i uppbörden kan orsaka en minskning av dessa medel. Momsbedrägerier måste därför anses påverka EU:s ekonomiska intressen och omfattas således av detta förslag till direktiv.

Artikel 3: Bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen – i denna bestämmelse definieras bedrägligt beteende som ska kriminaliseras i medlemsstaterna.

Artikel 4: Bedrägerier i samband med brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen – denna bestämmelse avser olaglig verksamhet i samband med förebyggande och bekämpning av bedrägerier.

²¹ Dom av den 15 november 2011 i mål C-539/09, kommissionen mot Tyskland (EUT 2012, C 25, s. 5).

Det föreskrivs att anbudsgivares ohederliga beteende vid offentlig upphandling ska kriminaliseras i medlemsstaterna. Det omfattar bedrägerilikt beteende, varvid verklig information, även om den baseras på information som orättmätigt erhållits från offentliga myndigheter, ges till en upphandlande myndighet i samband med ett förfarande för tilldelning av bidrag. En sådan bestämmelse finns redan i många medlemsstater, men påföljderna varierar avsevärt (t.ex. från en dags fängelse i en medlemsstat till minst tre års fängelse i en annan²²). Man har uppskattat att bristen på effektiv lagstiftning på denna punkt innebär årliga förluster på 40 miljoner euro för unionens budget²³. Uppgjorda anbud mellan anbudsgivare är redan föremål för verkställighetsåtgärder och påföljder på unions- och medlemsstatsnivå och kommer att förbli utanför direktivets tillämpningsområde.

Artikel 4 omfattar även en definition av korruption, till stor del på grundval av konventionen och dess protokoll, som ska kriminaliseras i medlemsstaterna. Nationella lagar om genomförande av konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen jämte protokoll samt relevant rättspraxis visar att konventionens definitioner av mutbrott och bestickning måste utvecklas vidare. Till skillnad från vad som föreskrivs i konventionen kommer det inte att krävas att beteendet ska ”stå i strid med offentliga uppdrag” för att det ska omfattas av bestämmelsen. En specifik bestämmelse är nödvändig i detta sammanhang, eftersom korruption utgör ett synnerligen allvarligt problem när det gäller unionens ekonomiska intressen. Artikel 4 omfattar även en definition av förskingring som omfattar beteende som inte utgör bedrägeri i strikt bemärkelse och som består i att offentliga tjänstemän, i avsikt att skada unionens ekonomiska intressen, förskingrar medel eller tillgångar på ett sätt som strider mot det avsedda syftet med dessa. En hänvisning görs också till lagstiftning mot penningtvätt, för att tvätt av vinning av brott som kriminaliseras i detta direktiv ska kriminaliseras i medlemsstaterna. Detta garanterar att samma påföljdsspraxis gäller för alla brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen.

I artikeln definieras begreppet ”offentlig tjänsteman”, som omfattar inte bara personer som innehar ett lagstiftande eller administrativt ämbete eller ett domarämbete eller utövar en offentlig funktion på något annat sätt för unionens eller medlemsstaternas räkning, utan även personer som utövar en sådan funktion i tredjeländer. Unionens ekonomiska intressen kräver skydd även vid mutbrott och bestickning eller förskingring av medel med avseende på personer i tredjeländer om de förvaltar unionsmedel.

Artikel 5: Anstiftan, medhjälp och försök – denna bestämmelse är tillämplig på de brott som nämns ovan, och föreskriver att medlemsstaterna även ska kriminalisera vissa former av förberedelse av och deltagande i sådana brott. Det straffrättsliga ansvaret för försök är uteslutet för största delen av brotten eftersom de grundläggande brottsdefinitionerna i fråga redan omfattar försök.

Artikel 6: Juridiska personers ansvar – denna bestämmelse är tillämplig på alla de brott som nämns ovan, och kräver att medlemsstaterna ska säkerställa juridiska personers ansvar och samtidigt utesluta att sådant ansvar är ett alternativ till fysiska personers ansvar.

Artikel 7: Påföljder för fysiska personer – denna bestämmelse är tillämplig på alla de brott som nämns ovan, och kräver att medlemsstaterna ska tillämpa verkkningsfulla, proportionella

²² Undersökning om den rättsliga ramen för skydd av EU:s ekonomiska intressen genom straffrättsliga bestämmelser, RS 2011/07, 4.5.2012, s. 74.

²³ Ibidem, s. 150.

och avskräckande påföljder i linje med domstolens rättspraxis och fastställa vissa straffrättsliga minimipåföljder för fysiska personer. De planerade påföljderna är proportionella med hänsyn till brottens betydande svårighetsgrad och ligger i linje med de påföljder som för närvarande föreskrivs i de flesta medlemsstater. I artikel 7 klargörs dessutom vissa aspekter av förhållandet mellan direktivet och disciplinära åtgärder som beslutas på andra grunder.

Artikel 8: Lägsta fängelsestraff – dessa bestämmelser är tillämpliga på alla brott som nämns ovan, och kräver vissa lägsta fängelsestraff för särskilt allvarliga brott, på grundval av de trösklar som anges för varje typ av brott. Införandet av minimipåföljder kommer att säkerställa överensstämmelse i hela unionen vad gäller påföljder som tillämpas i någon medlemsstat för en viss typ av beteende, vilket innebär att unionens ekonomiska intressen kommer att skyddas på ett effektivt och likvärdigt sätt i hela unionen. Ekonomisk brottslighet – inklusive bedrägeri – är ett typiskt område där straffrättsliga påföljder kan ha en särskilt avskräckande effekt, eftersom potentiella gärningsmän kan förväntas göra en kalkyl av riskerna innan de beslutar sig för att delta i sådan brottslig verksamhet. Införandet av minimipåföljder anses följaktligen nödvändigt för att garantera en avskräckande effekt i hela EU. Den lägsta påföljden på sex månader står i rimlig proportion till brottens svårighetsgrad och garanterar också att en europeisk arresteringsorder kan utfärdas och verkställas för de brott som förtecknas i artikel 2 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder²⁴, och säkerställer därmed att samarbetet på det rättsliga och rättsvårdande området blir så effektivt som möjligt.

Artikel 9: Typer av minimipåföljder för juridiska personer – detta är en liknande bestämmelse som artikel 7, men tillämplig på påföljder för juridiska personer.

Artikel 10: Frysning och förverkande – denna bestämmelse är tillämplig på alla typer av brott som nämns ovan, och kräver att det ska finnas sätt att frysa och förverka vinning och hjälpmedel som härrör från dessa brott.

Artikel 11: Behörighet – denna bestämmelse grundar sig på principerna om territorialitet och person. Den är tillämplig på alla typer av brott som nämns ovan, och kräver att det ska finnas en grund för de rättsliga myndigheternas behörighet som tillåter dem att inleda utredningar, driva åtal och döma i ärenden som rör unionens ekonomiska intressen. Med tanke på att detta direktiv inte tillåter lagföring av bedrägeri i fall där medlemsstaterna inte kan utöva behörighet, kommer medlemsstaterna och kommissionen att med det berörda tredjelandet utbyta bevis på bedrägligt beteende som medborgare från länder utanför EU gjort sig skyldiga till och samarbeta med sikte på att de behöriga myndigheterna i dessa länder ska lagföra ett sådant beteende.

Artikel 12: Preskription av brott som skadar unionens ekonomiska intressen – denna bestämmelse är tillämplig på alla typer av brott som nämns ovan, och kräver att det fastställs en kortaste preskriptionstid och en bestämmelse om preskriptionstiden för verkställande av påföljder efter en slutlig dom.

Artikel 13: Återkrav – i denna bestämmelse klargörs att detta direktiv inte påverkar medlemsstaternas skyldighet att säkerställa återbetalning av belopp som betalats ut på

²⁴ EGT L 190, 18.7.2002, s. 1.

felaktiga grunder som en följd av de brott som omfattas av detta direktiv, även oberoende av bestämmelsen om straffrättsliga preskriptionstider i artikel 12.

Artikel 14: Samverkan med andra tillämpliga unionsrättsakter – denna bestämmelse klargör samspelet mellan administrativa och straffrättsliga påföljdssystem.

Artikel 15: Samarbete mellan medlemsstaterna och Europeiska kommissionen (Europeiska byrån för bedrägeribekämpning) – Denna bestämmelse ligger nära den bestämmelse om samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen som finns i det andra protokollet till 1995 års konvention. Det är nödvändigt att införa denna bestämmelse eftersom artikel 16 upphäver konventionen jämte protokoll.

Artikel 16: Upphävande av de straffrättsliga konventionerna om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen – denna bestämmelse upphäver 1995 års konvention jämte protokoll.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Detta förslag har inga omedelbara budgetkonsekvenser för unionen. Syftet är emellertid att förhindra förluster orsakade av olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen genom att öka den avskräckande effekten och effektivisera den tillsyn över verkställigheten som medlemsstaternas straffrättsliga myndigheter utövar samt att underlätta återkrav i fall där olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen redan orsakat förluster.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om bekämpning genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 325.4,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska revisionsrättens yttrande²⁵,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Skyddet av unionens ekonomiska intressen gäller inte endast förvaltningen av budgetanslag, utan omfattar alla åtgärder som inverkar eller riskerar att inverka negativt på dess tillgångar, och medlemsstaternas tillgångar i den mån de är avsedda att stödja eller stabilisera ekonomin eller de offentliga finanserna i medlemsstaterna på ett sätt som har relevans för unionens politikområden.
- (2) För att säkerställa ett verkningsfullt, proportionellt och avskräckande skydd av unionens ekonomiska intressen bör den straffrättsliga lagstiftningen i medlemsstaterna fortsatt komplettera skyddet enligt administrativ och civilrättslig lagstiftning för de allvarligaste typerna av bedrägerirelaterat beteende på detta område, med undvikande av konsekvenser, både inom och mellan dessa rättsområden.
- (3) Skyddet av unionens ekonomiska intressen kräver en gemensam definition av bedrägeri som omfattar bedrägligt beteende på bekostnad av EU:s budget med avseende på såväl utgifter som inkomster.
- (4) Bedrägeri som rör mervärdesskatt (moms) minskar medlemsstaternas skatteintäkter och därefter tillämpningen av en enhetlig sats på medlemsstaternas beräkningsunderlag för mervärdesskatt. Domstolen har i sin rättspraxis²⁶ bekräftat att det finns ett direkt samband mellan uppbörden av inkomster från mervärdesskatt med

²⁵ EUT C , , s. .

²⁶ Mål C-539/09 – EUT C 25, 28.1.2012, s. 8.

iakttagande av tillämplig unionsrätt, å ena sidan, och ställandet av motsvarande medel till gemenskapsbudgetens förfogande, å andra sidan. Eventuella luckor i uppbörden av de förstnämnda kan nämligen ge upphov till en minskning av de sistnämnda. Direktivet omfattar därför inkomster som härrör från mervärdesskatteintäkter i medlemsstaterna.

- (5) Beaktandet av den betydande effekten på EU:s ekonomiska intressen av att de momsbaseade egna medlen minskas på ett olagligt sätt och tillämpningen av de tröskelvärden som anges i detta direktiv ska läsas i överensstämmelse med proportionalitetsprincipen, med tanke på detta egna medels specifika karaktär och den metod som används för att beräkna det, vilken bl.a. innebär differentierad behandling av medlemsstaterna.
- (6) Unionens ekonomiska intressen kan påverkas negativt om enskilda anbudsgivare lämnar information till upphandlande eller bidragsbeviljande myndigheter på grundval av information som på felaktiga grunder erhållits direkt eller indirekt från den upphandlande myndigheten i syfte att kringgå eller snedvrider regler som är tillämpliga på ett offentligt upphandlingsförfarande eller förfarande för tilldelning av bidrag. Sådant beteende uppvisar stora likheter med bedrägeri, men behöver inte nödvändigtvis utgöra ett fullständigt bedrägeribrott från anbudsgivarens sida eftersom det inlämnade anbudet kan vara fullt överensstämmande med alla krav. Uppgjorda anbud mellan anbudsgivare strider mot unionens konkurrensregler och motsvarande nationella lagar. Sådant beteende är föremål för offentliga genomförandeåtgärder och påföljder i hela unionen och bör inte omfattas av detta direktiv.
- (7) Unionens lagstiftning mot penningtvätt är fullt tillämplig på tvätt av vinning av de brott som avses i detta direktiv. En hänvisning till den lagstiftningen bör garantera att det påföljdssystem som införs genom detta direktiv är tillämpligt på alla brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen.
- (8) Korruption utgör ett särskilt allvarligt hot mot unionens ekonomiska intressen, och kan i många fall kopplas till bedrägligt beteende. Därför krävs det en specifik kriminalisering på detta område. Det måste tillses att de relevanta brotten omfattas av definitionen oavsett om beteendet står i strid med offentliga uppdrag eller inte. Vad gäller brotten mutbrott och förskingring finns det ett behov av att ta med en definition av begreppet offentlig tjänsteman som täcker in alla relevanta tjänstemän, oavsett om de utnämnts, valts eller anställts på grundval av ett kontrakt, innehar ett formellt ämbete samt personer som utövar funktionen att tillhandahålla en tjänst från regeringen och andra offentliga myndigheter till medborgarna, eller för det allmänna intresset i allmänhet, utan att inneha ett formellt ämbete, t.ex. entreprenörer som deltar i förvaltningen av EU-medel.
- (9) Unionens ekonomiska intressen kan påverkas negativt av vissa typer av en offentlig tjänstemans beteende som syftar till förskingring av medel eller tillgångar som strider mot det tänkta syftet, och där avsikten är att skada Europeiska unionens ekonomiska intressen. Därför bör man införa en exakt definition av en brottstyp som omfattar sådant beteende.
- (10) Vissa av de brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen har i praktiken ofta ett nära samband med de brott som omfattas av artikel 83.1 fördraget och

unionslagstiftning som grundar sig på den artikeln. Bestämmelserna bör därför ges en lydelse som överensstämmer med sådan lagstiftning.

- (11) Eftersom unionens ekonomiska intressen också kan skadas eller hotas av beteende som kan tillskrivas juridiska personer, bör dessa vara ansvariga för brott enligt definitionen i detta direktiv som begås på deras vägnar.
- (12) För att skydda unionens ekonomiska intressen på ett likvärdigt sätt genom åtgärder som bör fungera avskräckande inom hela unionen bör medlemsstaterna dessutom föreskriva vissa typer och nivåer av minimipåföljder när de brott som definieras i detta direktiv begås. Påföljdsnivåerna bör inte gå längre än vad som står i proportion till brotten, och därför bör man införa en tröskel uttryckt i pengar under vilken en kriminalisering inte är nödvändig.
- (13) Detta direktiv påverkar inte en korrekt och effektiv tillämpning av disciplinära åtgärder. Påföljder som inte kan likställas med straffrättsliga påföljder kan beaktas i enskilda fall i enlighet med nationell lagstiftning när en person döms för ett brott som definieras i detta direktiv. När det gäller andra påföljder bör ne bis in idem-principen följas. Genom detta direktiv kriminaliseras inte beteende som inte också är föremål för disciplinära påföljder eller andra åtgärder som gäller åsidosättande av tjänsteåligganden, i fall där sådana disciplinära påföljder eller andra åtgärder kan tillämpas på de berörda personerna.
- (14) I allvarligare fall bör påföljderna för fysiska personer även omfatta fängelsestraff. Dessa allvarliga fall bör definieras med hänvisning till en viss total minimiskada, uttryckt i pengar, som det brottsliga beteendet måste ha åsamkat unionens budget och, eventuellt, någon annan budget. Lägsta och högsta fängelsestraff måste fastställas för att garantera att unionens ekonomiska intressen får ett likvärdigt skydd i hela EU. Den lägsta påföljden, dvs. sex månader, garanterar att en europeisk arresteringsorder kan utfärdas och verkställas för brott som förtecknas i artikel 2 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder, och säkerställer därmed att samarbetet på det rättsliga och rättsvårdande området blir så effektivt som möjligt. Påföljderna kommer även att fungera starkt avskräckande på potentiella brottslingar, med effekt i hela Europa. Strängare påföljder bör införas för fall där brottet har begåtts inom ramen för en kriminell organisation i den mening som avses i rådets rambeslut 2008/841/RIF²⁷.
- (15) Särskilt med tanke på gärningsmännens rörlighet och den vinning som härrör från olaglig verksamhet på bekostnad av unionens ekonomiska intressen samt de komplicerade gränsöverskridande utredningar detta medför bör samtliga medlemsstater fastställa sin jurisdiktion och införa bestämmelser om preskriptionstider för att kunna förhindra sådan verksamhet.
- (16) För att säkerställa konsekvens i unionens lagstiftning och slå vakt om principen att ingen ska straffas två gånger för samma sak finns det ett behov av att klargöra förhållandet mellan påföljder enligt detta direktiv och andra relevanta administrativa åtgärder enligt unionsrätten. Direktivet bör inte påverka tillämpningen av särskilda administrativa åtgärder, påföljder och böter enligt unionsrätten.

²⁷ EUT L 300, 11.11.2008, s. 42.

- (17) Utan att det påverkar andra skyldigheter enligt unionens lagstiftning måste adekvata föreskrifter utformas om samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen för att garantera effektiva åtgärder mot de brott som definieras i detta direktiv och som påverkar unionens ekonomiska intressen. Detta inkluderar även informationsutbyte mellan medlemsstaterna och kommissionen.
- (18) Konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen²⁸ jämte protokoll av den 27 september 1996²⁹ och den 29 november 1996³⁰ bör upphävas och ersättas med detta direktiv.
- (19) Medlemsstaternas korrekta genomförande av direktivet omfattar behandlingen av personuppgifter mellan de behöriga nationella myndigheterna samt utbytet av sådana uppgifter mellan medlemsstater å ena sidan och mellan behöriga unionsorgan å andra sidan. Behandlingen av personuppgifter på nationell nivå mellan nationella behöriga myndigheter bör regleras i nationell lagstiftning med iakttagande av Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter och dess tilläggsprotokoll (ETS nr 181). Utbytet av personuppgifter mellan medlemsstaterna bör uppfylla kraven i rådets rambeslut 2008/977/RIF³¹. Om unionens institutioner, organ och byråer behandlar personuppgifter bör de följa förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen och om det fria flödet av sådana uppgifter³² och med de tillämpliga bestämmelserna om sekretess vid rättsliga utredningar.
- (20) Den avsedda avskräckande effekten av tillämpningen av straffrättsliga påföljder kräver särskild försiktighet med hänsyn till grundläggande rättigheter. I detta direktiv respekteras grundläggande rättigheter och iakttas de principer som framförallt erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till frihet och säkerhet, skydd av personuppgifter, fritt yrkesval och rätt att arbeta, näringsfrihet, rätt till egendom, rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol, presumption för oskuld och rätten till försvar, principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff samt rätten att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott. Detta direktiv syftar till att säkerställa att dessa rättigheter och principer respekteras fullt ut och måste genomföras i enlighet med detta.
- (21) Detta direktiv gäller utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om upphävande av immunitet i fördraget, protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier, domstolens stadga och de texter som antagits för deras tillämpning eller liknande bestämmelser som införlivats i nationell lagstiftning.
- (22) Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av allmänna regler och principer i nationella straffrättsliga bestämmelser om tillämpning och verkställighet av domar i enlighet med de faktiska omständigheterna i varje enskilt fall.

²⁸ EGT C 316, 27.11.1995, s. 48.

²⁹ EGT C 313, 23.10.1996, s. 1.

³⁰ EGT C 151, 20.5.1997, s. 1.

³¹ EUT L 350, 30.12.2008, s. 60.

³² EGT L 8, 12.1.2001, s. 1.

- (23) Eftersom målet för detta direktiv inte i tillräcklig utsträckning kan nås av medlemsstaterna själva och därför, på grund av åtgärdernas omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå får unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i enlighet med artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Avdelning I: Syfte och definitioner

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs genom definition av brott och påföljder nödvändiga åtgärder på området förebyggande och bekämpning av bedrägerier och annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen.

Artikel 2

Definition av unionens ekonomiska intresse

I detta direktiv avses med "unionens ekonomiska intressen" alla intäkter och utgifter som omfattas av, förvärvats genom eller ska betalas till

- (a) unionens budget,
- (b) budgetarna för institutioner, organ och byråer som upprättats genom fördragen eller budgetar som förvaltas och övervakas av dem.

Avdelning II: Brott i samband med förebyggande och bekämpning av bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen

Artikel 3

Bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande beteende, om det är avsiktligt, bestraffas som ett brott:

- (a) i fråga om utgifter, varje handling eller underlåtenhet som avser
 - i) användning eller presentation av falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller dokument, om detta leder till att medel från unionens budget eller från budgetar som förvaltas av unionen eller för dess räkning, otillbörligen uppbärs eller innehålls,
 - ii) undanhållande av information i strid med en specifik skyldighet, med samma effekt, eller

- iii) missbruk av skulder eller utgifter för andra ändamål än de beviljades för.
- (b) i fråga om inkomster, varje handling eller underlåtenhet som avser
- i) användning eller presentation av falska, felaktiga eller ofullständiga uppgifter eller dokument, om detta leder till att medel från unionens budget eller från budgetar som förvaltas av unionen, eller för dess räkning minskas på ett olagligt sätt,
 - ii) undanhållande av information i strid med en specifik skyldighet, med samma effekt, eller
 - iii) missbruk av en förmån som lagligen erhållits, om gärningen har samma effekt.

Artikel 4

Bedrägerirelaterade brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att allt tillhandahållande av information, eller underlåtenhet att tillhandahålla sådan information, till upphandlande eller bidragsbeviljande myndigheter i ett offentligt upphandlingsförfarande eller förfarande för tilldelning av bidrag, från anbudssökande eller anbudsgivare, eller från personer som är ansvariga för eller deltar i utarbetandet av svar på anbudsinfordringar eller bidragsansökningar från sådana deltagare, om det sker uppsåtligt och i syfte att kringgå eller snedvrider tillämpningen av kriterierna för bidragsberättigande, uteslutning, urval och tilldelning, straffas som ett brott.
2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att se till att penningtvätt enligt definitionen i artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG³³ som omfattar egendom som utgör vinning av brott som omfattas av detta direktiv bestraffas som ett brott.
3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att följande beteende, om det är avsiktligt, bestraffas som ett brott:
 - a) En handling som en tjänsteman utför för att, direkt eller genom tredje man, för egen eller för tredje mans räkning, begära eller ta emot förmåner, oavsett art, eller accepterar ett löfte om en sådan förmån för att utföra eller inte utföra en handling i tjänsten eller vid utövandet av tjänsten på ett sätt som skadar eller kan skada unionens ekonomiska intressen (mutbrott).
 - b) En handling som utförs av en person för att direkt eller genom tredje man utlova eller bevilja en förmån, oavsett art, till en tjänsteman, för egen räkning eller för tredje mans räkning, för att denne på ett sätt som strider mot hans officiella förpliktelser ska utföra eller underlåta att utföra en handling i tjänsten eller vid utövandet av tjänsten på ett sätt som skadar eller kan skada unionens ekonomiska intressen (bestickning).

³³

EUT L 309, 25.11.2005, s. 15.

4. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att en offentlig tjänstemans avsiktliga handling att göra åtaganden eller betala ut medel eller anslå eller använda tillgångar i strid med det syfte för vilket de var avsedda och i avsikt att skada unionens ekonomiska intressen straffas som ett brott (förskingring).
5. I denna artikel avses med ”offentlig tjänsteman”:
 - a) En person som utövar ett offentligt uppdrag för unionens räkning eller i medlemsstaterna eller tredjeländer och som innehar ett lagstiftande eller administrativt ämbete eller ett domarämbete,
 - b) någon annan person som utövar ett offentligt uppdrag för unionens räkning eller i medlemsstaterna eller tredjeländer utan att inneha ett sådant ämbete och som deltar i förvaltningen av eller beslut som rör unionens ekonomiska intressen.

Avdelning III: Allmänna bestämmelser om brott i samband med förebyggande och bekämpning av bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen

Artikel 5

Anstiftan, medhjälp och försök

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att anstiftan av eller medhjälp till brott som avses i avdelning II ska bestraffas som ett brott.
2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att försök att begå de brott som avses i artikel 3 eller 4.4 bestraffas som ett brott.

Artikel 6

Juridiska personers ansvar

3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att juridiska personer kan ställas till ansvar för något av de brott som avses i avdelning II, begånget till förmån för dessa juridiska personer av någon som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och har en ledande ställning inom den juridiska personen, grundad på
 - (a) befogenhet att företräda den juridiska personen,
 - (b) befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar, eller
 - (c) befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.
4. Medlemsstaterna ska även vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att juridiska personer kan ställas till ansvar när brister i den övervakning eller kontroll som ska utföras av en person som avses i punkt 1 har gjort det möjligt för en person som är underställd den juridiska personen att till förmån för denna begå något av de brott som avses i avdelning II.

5. Den juridiska personens ansvar enligt punkterna 1 och 2 ska inte utesluta lagföring av fysiska personer som begått de brott som avses i avdelning II eller som är straffrättsligt ansvariga enligt artikel 5.
6. I detta direktiv avses med juridisk person varje rättssubjekt som har denna status enligt tillämplig lagstiftning, med undantag av stater eller offentliga organ vid utövandet av offentliga maktbefogenheter samt offentliga internationella organisationer.

Artikel 7 *Påföljder för fysiska personer*

1. När det gäller fysiska personer ska medlemsstaterna se till att de brott som avses i avdelning II straffas med effektiva, proportionella och avskräckande straffrättsliga påföljder, inbegripet böter och fängelse enligt artikel 8.
2. Vid ringa förseelser som omfattar skador som understiger 10 000 euro och förmåner som understiger 10 000 euro och när inga försvårande omständigheter föreligger får medlemsstaterna i stället föreskriva andra påföljder än straffrättsliga påföljder.
3. Punkt 1 ska inte påverka de behöriga myndigheternas utövande av disciplinära befogenheter mot tjänstemän.
4. Medlemsstaterna ska se till att påföljder av annat slag, som inte kan jämföras med straffrättsliga påföljder och som redan ålagts samma person för samma beteende, kan beaktas när den personen döms för ett brott som avses i avdelning II.

Artikel 8 *Intervall för fängelsestraff*

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att de brott som avses i artikel 3 och artikel 4.1 och 4.4, som medför en förmån eller skada på minst 100 000 euro, straffas med
 - (a) lägst fängelse i minst sex månader,
 - (b) högst fängelse i minst fem år.Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att de brott som avses i artikel 4.2 och 4.3, som medför en förmån eller skada på minst 30 000 euro, straffas med
 - (c) lägst fängelse i minst sex månader,
 - (d) högst fängelse i minst fem år.
2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att de brott som avses i avdelning II beläggs med ett maximistraff på minst tio års fängelse, om brottet har begåtts inom ramen för en kriminell organisation i den mening som avses i rambeslut 2008/841.

Artikel 9
Typer av minimipåföljder för juridiska personer

Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att en juridisk person som har ställts till ansvar i enlighet med artikel 6 kan bli föremål för effektiva, proportionella och avskräckande påföljder, som ska innefatta bötesstraff eller administrativa avgifter och som får innefatta andra påföljder, till exempel

- (a) frångående av rätt till offentliga förmåner eller stöd,
- (b) tillfälligt eller permanent näringsförbud,
- (c) rättslig övervakning,
- (d) rättsligt beslut om upplösning av verksamheten,
- (e) tillfällig eller permanent stängning av inrättningar som har använts för att begå brottet.

Artikel 10
Frysning och förverkande

Medlemsstaterna ska säkerställa frysning och förverkande av vinning och hjälpmedel till de brott som avses i avdelning II i enlighet med [Europaparlamentets och rådets direktiv .../.../... om frysning och förverkande av vinning av brott i Europeiska unionen]³⁴.

Artikel 11
Behörighet

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att fastställa sin behörighet i fråga om de brott som avses i avdelning II om
 - (a) brottet helt eller delvis har begåtts inom medlemsstatens territorium, eller
 - (b) gärningsmannen är medborgare i medlemsstaten.
2. För det fall som avses i punkt 1 b ska medlemsstaterna vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att deras behörighet inte är beroende av att åtal endast får väckas på grundval av en anmälan från offret på den plats där brottet begicks, eller en formell underrättelse från den stat där brottet begicks.
3. Medlemsstaterna ska se till att deras behörighet omfattar situationer i vilka ett brott begås med hjälp av informations- och kommunikationsteknik till vilken åtkomsten skett från deras territorium.

³⁴ Antas på grundval av förslag COM(2012) 85.

Artikel 12

Preskription av brott som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen

1. Medlemsstaterna ska säkerställa en preskriptionsfrist på minst fem år räknat från den tidpunkt då brottet begicks inom vilken förundersökning, lagföring, rättegång och dom i brott som avses i avdelning II och artikel 5 fortfarande är möjliga.
2. Medlemsstaterna ska se till att preskriptionsfristen avbryts och börjar löpa på nytt när en behörig nationell myndighet vidtar en åtgärd, som särskilt omfattar den tidpunkt när en förundersökning eller lagföring faktiskt börjar, till dess att minst tio år gått sedan brottet begicks.
3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att göra det möjligt att verkställa en påföljd efter en slutgiltig fällande dom för ett brott som avses i avdelning II och artikel 5, för en tillräckligt lång tidsperiod som inte får vara kortare än tio år från och med tidpunkten för det slutliga domen.

Artikel 13

Återkrav

Detta direktiv ska inte påverka återbetalningen av belopp som felaktigt betalats ut i samband med att brott som avses i avdelning II begås.

Artikel 14

Samspelet med andra tillämpliga unionsrättsakter

Tillämpningen av administrativa åtgärder, påföljder och böter som föreskrivs i unionsrätten, särskilt de som avses i artiklarna 4 och 5 i rådets förordning nr 2988/95³⁵, eller i nationell lagstiftning som har antagits i överensstämmelse med en specifik skyldighet enligt unionsrätten, ska inte påverka tillämpningen av detta direktiv. Medlemsstaterna ska se till att eventuella straffrättsliga förfaranden som inletts på grundval av nationella bestämmelser om genomförande av detta direktiv inte påverkar en korrekt och effektiv tillämpning av i unionsrätten eller nationella genomförandebestämmelser föreskrivna administrativa åtgärder, påföljder och böter som inte kan likställas med straffrättsliga förfaranden.

Avdelning IV: Slutbestämmelser

Artikel 15

Samarbete mellan medlemsstaterna och Europeiska kommissionen (Europeiska byrån för bedrägeribekämpning)

1. Medlemsstaterna och kommissionen ska samarbeta med varandra i kampen mot de brott som avses i avdelning II. Kommissionen ska i detta syfte ge sådan teknisk och

³⁵ Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (EGT L 312, 23.12.1995, s. 1).

operativ hjälp som de behöriga nationella myndigheterna kan behöva för att underlätta samordningen av sina utredningar.

2. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna får utbyta information med kommissionen för att det ska vara lättare att fastställa fakta och för att garantera effektiva åtgärder mot de brott som avses i avdelning II. Kommissionen och de behöriga nationella myndigheterna ska i varje enskilt fall beakta kraven på förundersökningssekretess och skydd av personuppgifter. I detta syfte får en medlemsstat, när den lämnar information till kommissionen, föreskriva särskilda villkor för hur informationen ska användas av kommissionen eller av en annan medlemsstat som informationen i fråga kan lämnas till.

Artikel 16

Upphävande av de straffrättsliga konventionerna om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen

Konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen jämte dess protokoll av den 27 september 1996, 29 november 1996 respektive 19 juni 1997 ska upphöra att gälla med verkan från och med den [dag som anges i artikel 17.1 andra stycket].

Artikel 17

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den [...] anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Varje medlemsstat ska själv avgöra hur en sådan hänvisning ska göras.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 18

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 19
Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande